

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Публічного управління та підприємництва» (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 В.О. Шведун

«28» серпня 2021 року

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стратегічне планування сталого розвитку регіону

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 28 Публічне управління та управління
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 281 Публічне управління та управління
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Публічне управління та управління
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

Розробник: Ковальчук В.Г. д.н. з держ. упр., проф.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

В.Г.
(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри Публічного управління та підприємництва (№ 601)

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д.н. з держ. упр., проф.
(науковий ступінь та вчене звання)

В.Г.
(підпис)

В.Г. Ковальчук
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Директорка Інституту менеджменту та маркетингу
Вікторія Ковалюк
(підпис)

В.К.
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Ковальчук Вероніка Геннадіївна, д.н. з держ. упр., професор. З 2020 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- Управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах;
- Управління персоналом в публічній сфері;
- Стратегічне планування сталого розвитку регіону;
- Публічне управління;
- Стратегічне управління.

Напрями наукових досліджень: управління соціально-економічним розвитком регіонів, формування регіональних стратегій розвитку в Україні, ефективність інвестиційної та інноваційної політики, антикризовий менеджмент, управління персоналом, бізнес-управління.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 6 семестр.

Обсяг дисципліни:

3,5 кредити ЄКТС (105 годин), у тому числі аудиторних – 40 годин, самостійної роботи здобувачів – 65 годин.

Форми здобуття освіти

Денна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – Вступ до фаху, Політична економія, Самоменеджмент, Історія економіки та економічної думки, Історія держави та права, Мікроекономіка, Макроекономіка, Менеджмент, Економіко-математичні методи та моделі, Муніципальне управління, Національна економіка, Державне електронне урядування, Публічна служба, Державна влада та громадянське суспільство, Публічне управління.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – Податки та фіскальна політика, Політика європейської інтеграції, Регіональна економіка, Соціальна економіка, Інноваційна політика регіонального розвитку, Комунікації у державних інституціях, Контроль у державних інституціях, Методи прийняття управлінських рішень в публічному управлінні та адмініструванні.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Вивчення навчальної дисципліни «**Стратегічне планування сталого розвитку регіону**» спрямоване на набуття студентами знань щодо сутності стратегічного планування, практичних навичок використання методик стратегічного аналізу, розроблення стратегій діяльності і засобів їх реалізації організаціями різних форм власності і масштабів діяльності, вміння використовувати необхідний інструментарій стратегічного управління в конкретній ситуації при розробленні управлінських рішень.

Завдання

Створення у студентів системи знань про зміст основних концептів стратегічного планування та їх роль у публічному управлінні; з'ясування змісту нормативної бази, яка регламентує процес стратегічного планування в Україні; вивчення основних етапів та кроків стратегічного планування на регіональному та місцевому рівні; набуття навичок використання різних інструментів стратегічного планування; оволодіння вміннями поєднання стратегій та програм розвитку регіонального та місцевого масштабів; формування навичок моделювання ситуації.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

СК9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.

СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання**:

РН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

РН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

РН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

РН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

РН16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

Здобувач буде **знати**:

– нормативно-правові засади планування розвитку регіону, в тому числі із залученням громад;

– роль стратегії у системі планувальних документів територіального розвитку, її взаємозв'язок з просторовим плануванням;

– підходи до вертикальної та горизонтальної координації планувальних документів;

– базові поняття стратегічного планування та методичні підходи до формування місцевих стратегій розвитку.

вміти:

– створювати робочі групи та інші структури для координації діяльності з підготовки стратегічного плану;

– ідентифікувати та аналізувати різні групи зацікавлених сторін (стейкхолдерів);

– розробляти комунікативні стратегії залучення громади;

– застосовувати конкретні методики оцінки поточної ситуації, в тому числі інструменти SWOT аналізу;

– розробляти бачення розвитку території із залученням громадськості;

– визначати стратегічні пріоритети, оперативні цілі та завдання;

- розробляти плани впровадження стратегій сталого розвитку регіону на основі проектування;
- розробляти систему моніторингу реалізації стратегій.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти стратегічного планування і нормативні принципи його застосування в Україні

Тема 1. Сутність стратегічного планування і взаємозв'язок з іншими сферами публічного управління

Форма занять: лекція, практичне заняття самотійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичне заняття за темою 1*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Походження терміну «стратегія». Різні підходи до бачення стратегії: стратегія як абстрактна форма діяльності; ототожнення стратегії і стратегічного плану; стратегія як процес. Процесуальний і результативний аспекти стратегічного планування. Визначення стратегічного планування для потреб регіону чи територіальної громади: процес планування діяльності органів місцевого самоврядування, що включає в себе визначення головної мети діяльності місцевих органів влади на довгострокову перспективу, основних цілей, а також методи їх досягнення.

Предмет «Стратегічного планування» як навчальної дисципліни. Взаємозв'язок стратегічного планування і аналізу державної політики; стратегічного планування і стратегічного менеджменту (управління). Спільне і особливе у процесах оперативного і стратегічного планування.

Роль стратегічного планування у сучасному публічному управлінні. Функції стратегічного управління. Об'єктивні і суб'єктивні труднощі у запровадженні стратегічного планування. Стратегічні дії і стратегічне мислення державних службовців і службовців органів місцевого самоврядування.

Обсяг самотійної роботи здобувачів: 6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Система стратегічного планування в Україні

Форма занять: лекція, практичне заняття самотійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичне заняття за темою 2*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Загальнодержавні правові акти, що стосуються стратегічного планування в Україні: закони України, розпорядження Кабінету Міністрів України, Послання Президента України до Верховної Ради України.

Нормативно-правові документи, що стосуються розробки стратегій регіонального розвитку. Документи, що унормовують вироблення стратегій на рівні територіальних громад.

Довготермінові, середньотермінові і короткотермінові прогностичні і програмні документи. Проблема неузгодженості змісту нормативних актів, які регламентують процес стратегічного планування в Україні.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Сучасний етап розвитку стратегічного планування в зарубіжних країнах.

Тема 3. Основні етапи стратегічного планування

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Практичне заняття за темою 3*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Концептуально-орієнтований етап стратегічного планування. Формування бачення, цілі, мети.

Проблемно-орієнтований етап стратегічного планування. Опрацювання пріоритетних проблем, що підлягають вирішенню з метою реалізації стратегії.

Проектно-орієнтований етап стратегічного планування. Планування дій щодо реалізації стратегічних цілей і вирішення проблем. Розробка операційних програм і планів дій.

Основні етапи розробки стратегічного плану: 1. ініціація; 2. створення організаційних структур; 3. SWOT-аналіз; 4. визначення місії, цілей і завдань; 5. планування; 6. реалізація плану; 7. моніторинг і оцінка.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень. Процесуальні фази стратегічного планування.

Тема 4. Залучення громадськості до стратегічного планування

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Практичне заняття за темою 4*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Участь та аналіз зацікавлених сторін у стратегічному плануванні. Залучення обласних, районних, міських й сільських органів влади та самоврядування, бізнесу та широких кіл громадськості, зокрема наукові та освітні заклади, неурядові організації тощо.

Три категорії зацікавлених сторін. способів залучення зацікавлених сторін відповідно до преференцій, висловлених їх представниками, а також залежно від рівня їх адаптованості до сучасних методологій планування та оволодіння інформаційними технологіями. складання списку всіх зацікавлених взяти участь у розробці та реалізації стратегічного плану. Умови, мета та результат аналізу зацікавлених сторін.

«Учасники коаліції». Ідентифікація та систематизація основних стейкхолдерів. Чотири головні категорії стейкхолдерів.

Групи впливу, що фінансують; менеджери, які керують; службовці, які працюють; економічні партнери.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.. Ознайомлення з прикладами ролі стейкхолдерів у процесі стратегічного планування.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Стратегічне планування сталого розвитку на регіональному та місцевому рівнях

Тема 5. Формування нової системи планування сталого розвитку регіонів

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 години.*

- *Практичне заняття за темою 5.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Загальні засади стратегічного планування територій на сучасному етапі розвитку України. Основи державної політики регіонального розвитку. Місце та роль стратегій розвитку регіону в національній системі документів щодо

планування просторового розвитку. Часові рамки стратегії. Участь зацікавлених сторін у стратегічному плануванні.

Етапи стратегічного планування розвитку регіону.

Етап 1. Підготовчий етап: Ініціювання розроблення стратегії. Аналіз зацікавлених сторін. Формування робочих груп. Формування секретаріату. Підготування плану інформування та залучення громадськості.

Етап 2. Формулювання бачення розвитку регіону. Залучення громадськості на другому етапі.

Етап 3. Оцінювання соціально-економічного стану регіону. SWOT-аналіз регіону. SWOT-аналіз регіону (матриця стратегічного вибору). Залучення громадськості на третьому етапі.

Етап 4. Формулювання пріоритетів, цілей і дій. Визначення стратегічних пріоритетів розвитку регіону. Визначення операційних цілей і дій. Залучення громадськості на четвертому етапі.

Етап 5. Схвалення та впровадження стратегії. Схвалення (легітимізація) стратегії. Впровадження стратегії. Залучення громадськості на п'ятому етапі.

Етап 6. Моніторинг реалізації стратегії. Оцінювання та перегляд стратегічного плану

Обсяг самостійної роботи здобувачів 10 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Розгляд етапів стратегічного планування розвитку конкретного регіону.

Тема 6. Етапи розробки та реалізації стратегічного плану сталого розвитку регіону

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 години.*

- *Практичне заняття за темою 6.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Зовнішні чинники розвитку територіальних громад. Внутрішній потенціал громад. Визначення найбільш стимулюючих та стримуючих факторів розвитку на місцевому рівні.

Бачення бажаного майбутнього громади. Моделі та сценарії можливого розвитку. Визначення довгострокової мети існування громади. Розроблення довгострокового прогнозу розвитку громади.

Першочергові цілі та оперативні завдання розвитку громад. Методи визначення першочергових цілей розвитку громади. SWOT-аналіз. Врахування зовнішніх умов.

Визначення оперативних завдань розвитку міста.

Порядок розроблення, обговорення і затвердження стратегії. Суб'єкти, які ініціюють розробку Стратегії. Рекомендований склад, порядок роботи, повноваження та завдання робочої групи.

Механізми реалізації Стратегії. Нормативно-правове забезпечення. Фінансове забезпечення. Інституційне забезпечення. Інформаційне забезпечення. Наукове та проектне забезпечення. Порядок та процедури проведення реалізації Стратегії. Розробка та впровадження міських цільових програм розвитку галузей. Встановлення взаємозв'язку бюджету та стратегічного плану.

Врахування принципів сталого місцевого розвитку. Чинники успішності стратегічного планування місцевого розвитку. Завдання сталого розвитку у сферах управління, економіки, довкілля, соціального розвитку.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 11 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.. Ознайомлення з Міжнародними документами щодо місцевого розвитку. Принципи доброго демократичного врядування Ради Європи.

Тема 7. Моніторинг та оцінювання реалізації стратегічного плану

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 години.*

- *Практичне заняття за темою 7.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Сутність моніторингу та оцінювання в стратегічному плануванні.

Роль моніторингу в процесі розробки та реалізації місцевих програм.

Організація моніторингу та оцінювання. Індикатори моніторингу, класифікація, вимоги, індекси розвитку. Визначення індикаторів моніторингу для різних рівнів системи цілей.

Джерела інформації. Розробка системи моніторингу реалізації Стратегії. Підготовка таблиці індикаторів для подальшого моніторингу.

Підготовка проекту стратегії сталого розвитку регіону на основі попередніх напрацювань..

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Особливості етапів прийняття рішень при підготовці проекту стратегії сталого розвитку конкретного регіону.

Тема 8. Розгляд успішних практик формування та реалізації стратегічних планів в Україні

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 години.*

- *Практичне заняття за темою 8.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Структура механізму та органів публічного управління. Механізми взаємодії суспільства та економіки. Типологізація органів публічного управління. Принципи організації діяльності органів публічного управління. Територіально-адміністративний аспект публічного управління. Проблеми вибору найкращої форми управління.

Методи публічного управління. Застосування демократичних методів. Стель публічного управління.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Ознайомлення з зарубіжними практиками формування та реалізації стратегічних планів.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Контрольна робота

Контрольна робота з дисципліни «Стратегічне планування сталого розвитку регіону» є формою наскрізних практичних завдань, виконання яких потребує засвоєння змісту конкретних тем з дисципліни та отримання навиків використання набутих знань шляхом проведення певних розрахункових завдань.

Контрольна робота з дисципліни виконується самостійно кожним студентом (за обраним типом організації) і охоплює усі основні теми дисципліни. Виконання КР є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту. КР оцінюється за 100-бальною шкалою і складає 20% підсумкового балу з дисципліни.

Контрольна робота виконується під керівництвом викладача в поза аудиторний час за окремим графіком з урахуванням потреб і можливостей студентів і передбачає активну і творчу його діяльність з оволодіння матеріалом та набуття умінь самостійного мислення і самоконтролю.

Метою КР є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань слухачів магістратури з дисципліни та розвиток навичок самостійної роботи. КР є завершальною теоретичної та практичної роботи з дисципліни та виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у

процесі лекційних та практичних занять і охоплює зміст навчальної дисципліни загалом.

Завдання "Ініціація процесу стратегічного планування на місцевому рівні"

Мета: формування у здобувачів навичок організації процесу стратегічного планування та залучення до нього різних секторів територіальної громади.

Форма проведення: письмово.

Завдання для виконання:

1. Визначте, які ви бачите основні перешкоди на шляху до успішного процесу стратегічного планування? Як можна їх вирішити?
2. Перерахуйте вигоди, прямі або/та непрямі, які ви очікуєте від стратегічного планування. Запишіть найбільш важливі вигоди.
3. Визначте критерії готовності до стратегічного планування.
4. Хто, на Вашу думку, може бути спонсором розроблення стратегічного плану?
5. Кого ви будете залучати до робочої групи?
6. Чи будете Ви використовувати консультантів або експертів? Обґрунтуйте відповідь.

Форма звітності для завдання

1 та 2. Перешкоди, шляхи їх вирішення та вигоди від стратегічного планування

Перешкоди	Шляхи їх подолання
1. 2. 3. ...	
Вигоди від стратегічного планування: 1. 2. 3. ...	

3. Критерії готовності

<i>Критерії готовності</i>	<i>Так</i>	<i>Ні</i>
У процесі є сильні спонсори	☐	☐
У процесі є сильні прибічники	☐	☐
Ресурси є у наявності	☐	☐
Процес не виходить за межі наших повноважень	☐	☐
Вигоди переважають витрати	☐	☐
Процес привнесе дійсні цінності до території	☐	☐
Процес буде зв'язаний із поточними планами та бюджетом	☐	☐
Базуючись на вищенаведених відповідях, чи варто нам починати?	<i>Так</i>	<i>Ні</i>

4 та 5. Спонсори розроблення стратегічного плану та склад робочої групи

Спонсори розроблення стратегічного плану: 1. 2. 3. ...
Склад робочої групи: 1. 2. 3. ...

Рекомендації щодо підготовки до практичного заняття:

1. Опрацюйте теоретичний матеріал теми 5-6.
2. Зверніть увагу на відмінності стратегічного планування на центральному та місцевому рівнях.
3. Обміркуйте, як організувати дієвий моніторинг виконання стратегічного плану.

6. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни застосовуються такі методи навчання, як:

1. Репродуктивний.
2. Проблемного навчання.
3. Евристичний (частково-пошуковий).
4. Дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

- проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання;
- семінари-дискусії, семінари-практикуми, семінари - розгорнуті бесіди;
- презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;
- моделюючі вправи, розв'язування творчих завдань;
- роботу в Інтернеті, бібліотеці;
- складання схем, таблиць, графіків тощо;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується передовий досвід. Під час лекцій використовується друкований опорний конспект у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Тренінги, Рольові ігри (елементи) – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	4	0...4
Виконання і захист практичних робіт	0... 4	4	0... 16
Модульний контроль	0...10	1	0...10
Змістовний модуль 2			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	8	0... 8
Виконання і захист практичних робіт	0..7	4	0...28
Модульний контроль	0...10	1	0...10
Контрольна робота	0...24	1	0...24
Усього за семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів. Білет для іспиту складається з двох теоретичних питань, максимальна кількість балів за кожне питання 50 балів, що складає в сумі 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Достатньо знати нормативно-правові засади планування розвитку, базові поняття стратегічного планування та методичні підходи до формування місцевих стратегій розвитку,

застосовувати конкретні методики оцінки поточної ситуації, в тому числі інструменти SWOT аналізу. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо сучасної системи стратегічного планування в Україні, вміти визначати стратегічні пріоритети, оперативні цілі та завдання; розробляти плани впровадження стратегій сталого розвитку регіону на основі проектування; розробляти систему моніторингу реалізації стратегій Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

9. Політика навчального курсу та академічної доброчесності

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає (Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n211>):

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

- http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=KNMZ&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&ttp_the_mes_basket=&disciplinesearch=no&top_list=1&fullsearch_fld=&author_fld=%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2&docname_fld=&d

ocname_cond=beginwith&theme_context=%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2&theme_cond=all theme&theme_id=0&is ttp=0&combiningAND=0&step=20&tpage=1

- Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://do.khai.edu/course/view.php?id=4943>

11. Рекомендована література

Базова

1. Закон України “Про державні цільові програми” від 18 березня 2004 року № 1621-IV // Відомості Верховної Ради. – 2004. – № 25 – С. 1042.
2. Закон України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України” від 23 березня 2000 р. № 1602-III // ВВР України. – 2000. – № 25. – С. 195
3. Указ Президента України «Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» від 12 січня 2015 року № 5/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
4. Указ Президента України від 12 січня 2020 року № 695 «Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020»» : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки».: – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
6. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31 берез. 2016 р. № 79 «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації»: [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2016/05/Nakaz-Minregionu.-79_31.03.16.pdf.
7. Брайсон Дж. Стратегічне планування для державних та неприбуткових організацій. – Л. : Літопис, 2004. – 178 с.
8. Берданова О., Вакуленко В., Валентюк І.В., Ткачук А.Ф. Стратегічне планування розвитку ОТГ. Навчальний посібник / [Берданова О., Вакуленко В., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф.] – К. : . – 2017. – 116 с.
9. Вакуленко В. М. Стратегічне планування на місцевому та регіональному рівнях: навч. посібник / В. М. Вакуленко, В. В. Мамонова, Ю. П. Шаров. – Ужгород : Патент, 2004. – 220 с.
10. Інструменти регіонального розвитку в Україні: навч. посіб. / авт. кол.: О.В. Берданова, Г. А. Борщ, В. М. Вакуленко, О. І. Васильєва, Н. М. Гринчук, О.С.

Ігнатенко, І. М. Петренко, Н. А. Сич ; за ред. О. В. Берданової, В. М. Вакуленка. – К.: НАДУ, 2013. – 310 с.

11. Ковальчук В.Г. Новий публічний менеджмент як форма менеджеризму в сучасних умовах регіонального управління в Україні / М.. Латинін, В. Б. Родченко та ін.// Державна економічна політика регіонального розвитку : Навчальний посібник за заг. ред. проф. М.А. Латиніна, проф. В. Б. Родченка. – Х. : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 420 с. С. 131-148.

12. Кузык Б. Н. Прогнозирование, стратегическое планирование и национальное программирование : учебник / Б. Н. Кузык, В. И. Кушлин, Ю. В. Яковец. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ЗАО «Издательство «Экономика», 2008. – 575 с.

13. Латинін М. А. Стратегічне планування: навч. посіб. / М. А. Латинін, Т. М. Лозинська ; за заг. ред. д.е.н., проф. О.Ю. Амосова. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ “Магістр”, 2007. – 104 с.

14. Методологія планування регіонального розвитку в Україні: Інструмент для розробки стратегій регіонального розвитку і планів їх реалізації. – К.: Проект ЄС «Підтримка політики регіонального розвитку України» – 159 с.

15. Методологія стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні / Проект «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні». – К.: 2016. – 55 с.

16. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В.М. Вакуленка, М. К. Орлатого. – К.: НАДУ, 2014. – 516 с.

17. Ткачук А. Ф. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль) / А. Ткачук, В. Кашевський, П. Мавко. – К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. – 96 с.

Допоміжна

18. Ансофф І. Стратегическое управление: пер. с англ. / И. Ансофф – М. : Экономика, 1989. – 519 с.

19. Браун П. Посібник з аналізу державної політики: пер. з англ. / П. Браун – К. : Основи, 2000. – 243 с.

20. Горбатенко В. П. Стратегія модернізації суспільства: Україна і світ на зламі тисячоліть: монографія / В. П. Горбатенко– К. : Видавничий центр “Академія”, 1999. – 240 с.

21. Жихор О.Б. Просторовий потенціал соціально-економічного розвитку регіону та його оцінка в контексті формування і реалізації інноваційної політики / Жихор О.Б., Баранова В.В., Тимченко М.В. // Інновації у маркетингу і менеджменті: монографія за заг. ред. д.е.н., професора С.М. Ілляшенка. – Суми: ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2013. – С.122-131.

22. Ковальчук В.Г. Державне управління соціально-економічним розвитком регіону : Монографія. – Х. : Золоті сторінки, 2013. – 296 с.

23. Ковальчук В.Г. Методологічні засади вдосконалення механізмів державного управління регіональним розвитком. Науковий вісник Академії муніципального

управління : збірник наукових праць, серія «Управління», випуск 1. – К. : Академія муніципального управління. 2015. – С. 202-209.

24. Ковальчук В.Г. Нові підходи до управління соціально-економічним розвитком регіонів. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. : електронне наукове фахове видавництво Херсонського національного технічного університету / гол. ред. проф. Лопушинський І.П. – 2015. – № 1.

25. Ковальчук В.Г. Удосконалення вітчизняного досвіду з формування та реалізації регіональних стратегій розвитку. Вісник Національного університету цивільного захисту України : збірник наукових праць. – Х. : Вид-во НУЦЗУ, 2017. – Вип. 2 (7). – (Серія «Державне управління»).

26. Ковальчук В.Г. Нормативно-правові засади стратегічного планування на регіональному рівні. Формування регіональних стратегій розвитку в Україні. Українська практика розробки та реалізації стратегій розвитку територій / Латинін М.А., Майстро С.В., Статівка Н.В. та ін. // Державна економічна політика регіонального розвитку : монографія // за заг. ред. д.держ.упр., проф. М. А. Латиніна. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2017 – 420 с. – С. 214-271.

Інформаційні ресурси

Сайт кафедри k601@khai.edu

www.prezident.gov.ua – сайт Президента України

www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України

www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України

www.me.gov.ua – сайт Міністерства економіки України

www.ukrstat.gov.ua – сайт Держкомстату України

www.bank.gov.ua – сайт Національного банку України

www.nbuv.gov.ua – сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського

www.librari.ukma.kiev.ua – сайт наукової бібліотеки НаУКМА